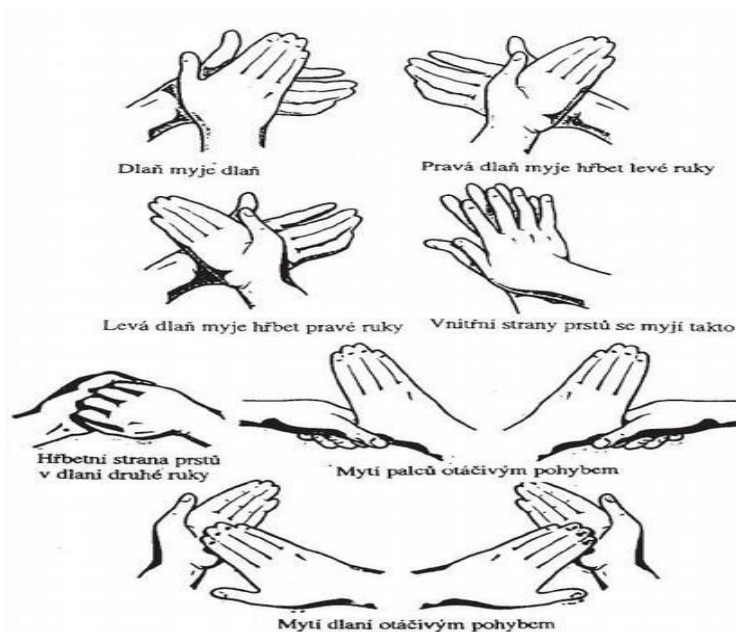

Mytí rukou zdrav.personálu – důležité opatření v předcházení vzniku a šíření nozokomiálních nákaz

Hygienické zabezpečení rukou ve zdravotní péči, vychází z Metodického opatření č. 6/2005, uveřejněného ve Věstníku MZ ČR. Stanoví zásady osobní hygieny, péče o ruce a jejich bezpečnou přípravu ke zdravotnickým úkonům v rámci ošetrovatelské a léčebné péče o pacienty, přesně definuje dílčí postupy při mytí a dezinfekci rukou a tyto postupy standardizuje.

Postupy při mytí a dezinfekci rukou

- 1. Mechanické mytí rukou jako součást osobní hygieny (MMR)** - jedná se o mechanické odstranění nečistoty a částečně i přechodné mikroflóry z pokožky rukou. Provádí se před běžným kontaktem s pacientem (běžný dotyk, fyzikální vyšetření pacienta apod.) a po něm, po sejmutí rukavic, atd.
- 2. Mechanické mytí rukou před chirurgickou dezinfekcí rukou** - jedná se o mechanické odstranění nečistoty a částečně přechodné mikroflóry z pokožky rukou a předloktí před chirurgickou dezinfekcí. Provádí se před zahájením operačního programu.
- 3. Hygienická dezinfekce rukou** - jedná se o redukci množství přechodné mikroflóry z pokožky rukou s cílem přerušování cesty přenosu mikroorganismů. Provádí se: jako součást bariérové ošetrovatelské techniky, jako součást hygienického filtru, po náhodné kontaminaci rukou biologickým materiálem, v případě protržení rukavic během výkonu.

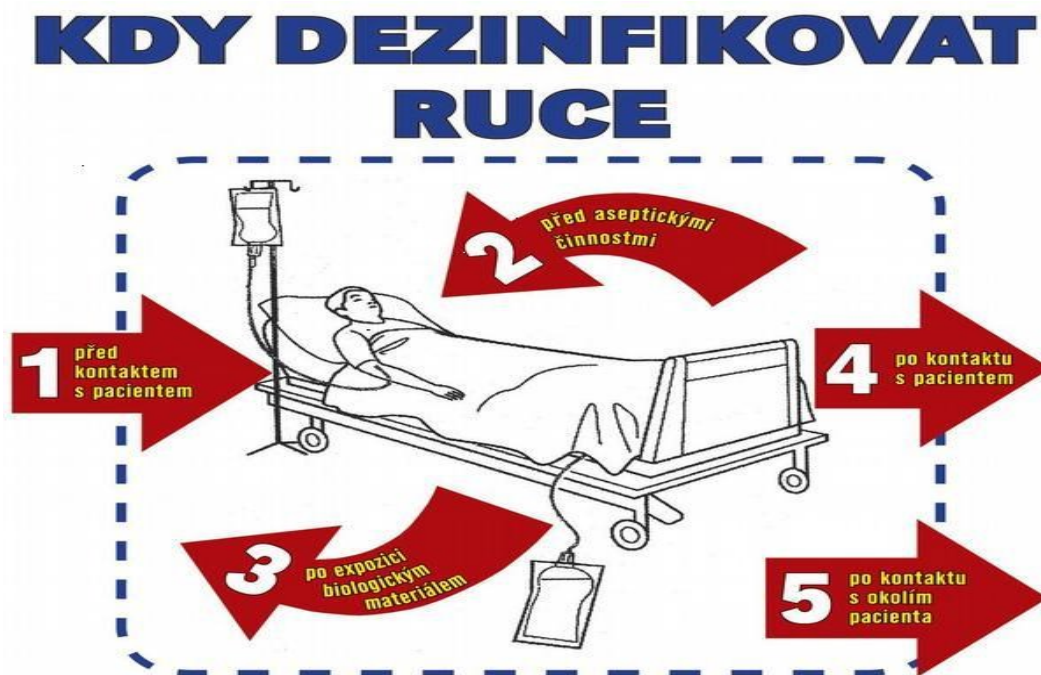
Provádí se alkoholovým dezinfekčním prostředkem určeným k hygienické dezinfekci rukou. Alkoholový dezinfekční prostředek se v množství asi 3 ml vtírá po dobu 30-60 sekund do suché pokožky rukou do úplného zaschnutí. Ruce se neoplachují ani neotírají. Hygienická dezinfekce rukou je při běžném kontaktu mezi ošetřováním jednotlivých pacientů vhodnější než mechanické mytí rukou.

4. Chirurgická dezinfekce rukou - provádí se před zahájením operačního programu, mezi jednotlivými operacemi, při porušení celistvosti nebo výměně rukavic během operace. Provádí se tekutým alkoholovým dezinfekčním prostředkem určeným k chirurgické dezinfekci rukou z dávkovače ovládaného bez přímého dotyku prsty rukou. Alkoholový dezinfekční prostředek se v množství asi 10 ml po dobu 3-5 minut vtírá do suché pokožky rukou a předloktí (směrem od špiček prstů k loktům, od špiček prstů do poloviny předloktí a od špiček prstů po zápěstí) až do úplného zaschnutí. Ruce musí být vlhké po celou dobu expozice. Ruce se neoplachují ani neutírají. Po skončení operačního programu se ruce umyjí teplou vodou a mýdlem (viz postup 1 - MMR) a následně osuší.

Mezi **nejčastější chyby** patří, že zdravotníci si zbytečně současně myjí a dezinfikují ruce, a to i v případech, kdy stačila pouze hygienická dezinfekce rukou (bez mytí rukou), dále nedodržování četností, expozice a stanovené postupy při mytí a dezinfekci.

Závěr:

Důležité je pravidelné školení zdravotníků v oblasti hygieny rukou a manipulace s biologickým materiálem. Nejlépe školení pro menší počet účastníků, aby bylo možné individuálně s každým vyzkoušet správné mytí a dezinfekci rukou a poté zkontrolovat ruce pod Dermaluxem (UV lampa, pod kterou se vloží umyté, vydezinfikované ruce a jsou vidět nesprávně ošetřená místa).

Zpracovala: MUDr. Kateřina Valešová, vedoucí protiepidemického oddělení KHS Stč. kraje, pracoviště v sídle

Datum zpracování: 19/05/2011